

Mureșanu

Mihai Eminescu

MUREȘANU

În turnul vechi de piatră cu inima de-aramă
Se zbate miază-noaptea... iar prin a lumii vamă
Nici suflete nu intră, nici suflete nu ies -
Și somnul, frate-al morții, cu ochii plini d-eres,
Prin regia gândirii neînființate trece
Și moaie-n lac de visuri aripa lui cea rece;
Cu gând fără de ființă a lumii frunte-atinge -
Îi minte fericirea, mizeria i-o stinge.
Când totul doarme-n zvonul izvorului de pace
Un ochi e treaz în noapte, o inimă nu tace.
Și azi îndrept aceleași crude-ntrebări la soartă
Și asemăn întreolaltă viață și cu moarte...
Și-n cumpăna gândirii-mi nimica nu se schimbă,
Căci între amândouă stă neclintita limbă.
De mult a lumii vorbe eu nu le mai ascult,
Nimic e pentru mine, ce pentru ea e mult.
Viitorul un trecut mi-i pe care-l văd întors.
Același șir de patimi s-a tors și s-a retors
De mâinile uscate a vremi-mbătrânite...
Și clare-s pentru mine enigmele-ncâlcite...
Nu-ntreb de ce în lume nu ni e dat de soartă
Noroc fără de durere, viață fără de moarte -
Am pus de mult deoparte acele roase cărți
Ce spun c-a vieții file au veșnic două părți,
Că fără de lacrimi nu e nici ochiul cel mai vesel -
Acest noian gândirea-mi în sama altor lese-l;
Nimic din lumea asta cu ele nu se schimbă -
Cu dezlegări ciudate și cu frânturi de limbă
Ocupe-se copiii... Eu pun o întrebare
Nu nouă, însă dreaptă, nu liberă, ci mare.
Viața, moartea noastră noi le ținem în mâni,
Pe ele deopotrivă noi ne simțim stăpâni -
O cupă cu otravă, un glonte, un pumnar
Ne scapă deopotrivă de-al vieții lung amar.
Nu cer de fericire în lume să am parte,
Căci fericir-a lumii, închipuiri deșarte!
Viața noastră însă, oricât de neagră fie,
Ea împlinește oare în lume vreo solie?
E scop în viața noastră - vreun scop al mântuirii?
Ne-njunghiem ființa pe-altarul omenirii?
A gândului lucire, a inimii bătaie

Ridică un grăunte din sarcina greoaie
Mizeriei comune? Trăind cu doru-n sân
Pe altu-n astă lume îl doare mai puțin?
De îți jertfești viața, tu, pentru un popor,
Au sarcina vieții purta-va mai ușor?
A tale lacrimi crude, a tale crude chinuri
Îi schimbă poate-n taină prescrisele destinuri?
Ai tu vro țintă-n lume - amara ta suflare
Au face-l-va pe dânsul - de nu ferice - mare?
O, eu nu cer norocul, dar cer să mă înveți
Ca viața-mi preț să aibă și moartea-mi s-aibă preț.
Să nu zic despre nimeni ce despre om s-a zis:
Că-i visul unei umbre și umbra unui vis!
Bolnav în al meu suflet, cu inima bolnavă,
Eu scormolesc în minte-mi a gândurilor lavă,
Închin a mea viață la scârbă și-ntristare
Și-mi târâi printre anii-mi nefasta arătare...
- Prea bun pentru-a fi mare, prea mândru spre-a fi mic -
Viața-mi, cum o duce tot omul de nimic,
Supus doar ca nealții la suferințe grele,
Unind cu ele știrea nimicniciei mele.

La ce? Oare un glonte, otrava, un pumnar,
Nu sting deopotrivă o lume de amar?
O, pârghie a lumii, ce torci al vremii fir,
Te chem cu desperare în pieptu-mi - cu delir,
Răspunde-mi cine-i suflet al lumii? Dumnezeuul?
Orbirea? nepăsarea? E binele - e răul?
Tu taci! și piatra tace... și tu ești piatră... Bine,
Mi-oi chinui dar mintea - să răspund pentru tine.

Orbirea? nepăsarea? Nevinovat-orbire
Cât de frumos și-anume tocmit-a a lui fire!
Creat-a lupul aprig el pentru mielul blând,
Carne cu ochi creat-a el pentru cel flămând,
Natura-i fericire și vecinic e în pace -
Și leul și cu taurul demult stau să se-mpace -
Iar omul, ce-i făptură aleasă, are-anume
Un creier și un suflet - pentru dureri în lume;
Ce simplă nepăsare, nevinovat-orbire,
Concordie eternă, un rai de fericire -
Dar nu - ce zic? Tu blestemi, poete... Cată bine,
Căci lumea e creată anume pentru bine.
N-o spun aceasta popii și cărțile lor vechi,
De mii de ani nu sună legenda în urechi?
Nu vezi tu că virtutea găsește-a ei răsplată,
Răsplată ce de oameni și cer e invidiată?
Răsplată prea frumoasă: un giulgi și patru scânduri.

Ți-e îndemână înăuntru, și scapi de multe gânduri,
De gânduri fără noimă... Pentru așa comoară
Treci însetat pe lângă a vieții dulci izvoare...
Și-atunci atuncea popii vorbit-au foarte drept:
Deșertăciuni sunt toate când moartea ți-i în piept.
Dar să vedem acum în lungi secolii tăi
Ce crudă răsplătire păstrat-ai celor răi?
Omoară fericirea unui popor, alungă
A veacurilor pace pe vreme îndelungă
Și ești erou... Fii mândru, închipuit, dar cată
Ca nimeni să atingă ființa îngâmfată,
Atunci ai simț de-onoare. Disprețuiește viața,
Înclină-te de seara și până dimineața,

Trufașule obscure - te crede sfânt ș-ales,
Un om din altă carne făcut - și cu eres,
Poporul se închina-va chiar la a tale oase.
Învie, măgulește tu patimi dușmănoase,
Invidia și ura botează-le virtuți,
Numește brav pe gâde, isteți pe cei astuți,
Din patimi a mulțimăi fă scară de mărire,
Și te-or urma cu toții în vecinică orbire.
C-o frază lingusește deșertăciunea lor,
Din risipite roiuri atunci faci un popor.
Fii dinainte sigur, la rele el urma-va,
Cu sânge și cenușă pământul presăra-va.
Ferește-te de una... Să te ferească ceriul
Ca-ntr-un moment de-uitare să li spui adevărul...
Te-or răstigni pe cruce, te-or huidui cu pietre,
Vor risipi cenușa iubitei tale vetre,
Și te vei stinge mizer... de nimenea jelit...

Nu vezi ce drept e astfel? Ce bine e-mpărțit

Pământul? - Proști de-o parte, de alta cei șireți.
Și patimilor rele aceștia dau preț...
Nu merită nătângii să fie stăpâniți,
Sau pentru o idee să fie ei jertfiți?
Mai de dorit ce soartă pot ei să aibă-n lume
Decât să-i ducă-n lupte un mare, un sfânt nume?
Un nume! Ce-i mai mare decât un nume oare?
Pentru-un astfel de lucru se junghie popoare.

În mână de vei prinde-a istoriilor carte,

În ea atunci vedea-vei un falnic op de arte,
Vedea-vei cum sub ochi-ți în plin se desfășoară
Tot patimi de laudă: că vremea se măsoară

După a răutății pășire... Rău și ură
Dacă nu sunt, nu este istorie. Sperjură,
Invidioasă, crudă, de sânge însetată
E omenirea-ntreagă... o rasă blestemată,
Făcută numai bine spre-a stăpânii pământul...
Căci răutății sale îi datorește-nume
Că-i spită înaltă-n scara ființelor din lume
Aceasta este taina în sufletul făpturii...

Ce plan adânc! ce minte! ce ochi e colo sus!
Cum în sămânța dulce a patimii a pus
Puterea de viață... Astfel frumosul plan
Un an de îl descarcă, l-încarcă iar alt an
Spre vecinică-mpplinire... Și în ureche-mi bate:
Că sâmburele lumii e-eterna răutate!!!
Cântați-o dar, popoare! În glasu-adânc al stranei
Voi mesteca legenda cea veche a Satanei.
O, Satan! geniu mândru, etern, al disperării,
Cu gemătul tău aspru ca murmurele mării...
Pricep acum zâmbirea ta tristă, vorb-amară:
„Că tot ce în lume e vrednic ca să piară...”
Tu ai smuncit infernul ca să-l arunci în stele.
Cu cărduri uriașe te-ai înălțat, rebele,
Ai scos din rădăcini marea s-o împrști în soare,
Ai vrut s-arunci în haos sistemele solare...
Știai că răutatea eternă-n ceruri tronă,
Că secole nătânge cu spaimă o încoronă!
O, de-aș vedea furtuna că stelele desprinde,
Că-n cer talazuri nalte de negură întinde,
Că prin acele neguri demonii-n stoluri zboară
Și lumea din adâncuri o scutură ușoară
Ca pleava... Cerul cu sorii lui decade,
Târând cu sine timpul cu miile-i decade,
Se-nmormântează în haos întins fără de fine,
Căzând negre și stinse surpatele lumini.

Neantul se întinde

Pe spațiile deșerte, pe lumile murinde.
Văzându-te strigarea-aș de-un dor nebun cuprins:
Mărire ție, Satan, de trei ori, ai învins!
Atuncea mă primește prin îngerii pieirii,
Mă-nvață și pe mine cuvântul nimicii
Adânc, demonic, rece. Ți-o jur – astă știință
Eu aș striga-o în lume c-o cruntă ușurință...
Atunci negrește, soare... Atunci să tremuri, cer...
Atuncea saluta-voi eternul adevăr...
Și liber, mare, mândru prin condamnarea lui,

A cerurilor scară în zbor am să o sui...

Să strig cu răzbunarea pe buze-n lumi deșarte:
Te blestem, căci în lume de viață avui parte!!

(fulgere)

O, fulgeră-mă numai... o, joacă comedie
Comediant bătrâne cu glas de vijelie!
Nu vezi că nu poți face tu vreun mai mare bine
Decât pe vecinicie să mă omori pe mine?
Au vezi tu că eu tremur, dar vezi - mai cred în moarte -
Ai fi prea blând să ai tu în mână-ți astă soartă.
Aș râde-atunci viața, muncind-o cu dispreț.
Aș omorî în mine o sută de vieți.
Muncind în mine însumi al firi orice nerv,
Pieirea cea eternă în pieptu-mi să o serv...
Dar, vai, tu știi prea bine că n-am să mor pe veci -
Că vis e a ta moarte cu slabe mâni și reci.
La sorți va pune iarăși prin lumile din cer
Durerea mea cumplită - un vecinic Ahasver,
Ca cu același suflet din nou să reapară
Migrației eterne unealtă de ocară...
Puternice, bătrâne, gigante - un pitic,
Căci tu nu ești în stare să nimicești nimic.
(El cade obosit pe un trunchi vechi și-și acoperă ochii cu mâna. S-aude o muzică dulce.)
VISURILE

(Sopran)

Somn,
Tu al nopților domn!
Ne dă prin a gândului ceață
Viață.

Vezi,
Noi suntem tot tineri și trezi,
Zidim într-o clipă din spume
O lume.

Lac,
Pe care în cânt se desfac
Cu dulci și armonice glasuri

Talazuri.

Știm,
Pustiul sub ochi să-l lățim,

Mai este vro mână măiastră
C-a noastră?

Vin
Și dă-ni porunca ta lin,
Urma-vom fantastice planuri
Prin ramuri!

SOMNUL

(basso)

Sună vânt prin frunzele uscate,
Lună trece-n vârfuri de copac,

Iar izvoare-ntunecate,

Într-un cântec glasu-ți și-l desfac.

Lună! Soră! pe-a lui frunte
Stai și farmecă gândirea,
Să trăiască-n vremi cărunte
Și să-și uite toată firea.
Du-l pe țărmul vechi al mării,
Fă-l călugăr trist și slab,
Îl închină lin uitării,
Dă vieții alt prohab,

Du-te! Du-te!

VÂNTUL

(Bariton)

Plâng,
Frâng,

Crengi uscate;

Trec,
Plec,
Ramuri;

Bat în geamuri

Cu-a mea mână fermecată.
Eu mă uit printre ferestre
Cum încunjur oameni masa

Și cu degete măiestre
Eu le sperii toată casa.
Când ca lupul urlu jalnic,
Când ca mîța-ncet eu miaun
Și trezesc din vis motanul
Care toarce sub un scaun,

Sunt
Vânt,
Plâng,
Frâng

Sperios vreo creang-uscată

IZVORUL

(tenor)

Izvor,

Din munte cobor,

Când vântul vreo ramură farmă

Fac larmă!

(Cerul se coboară. Armonie. Schimbare.)

SCENA I

Seara. Furtună

MUREȘANU

(singur)

Cum norii strigă jalnic și marea sparge piatră
Și tunete bătrâne pe-a cerurilor vatră
Pocnesc cu-a lor ciocane, moșnegi și falnici fauri,
Ei făuresc furtunii coroana ei de aur...

Se zvârcolește în valuri marea cea sură-n veci
Și în de stânci schelete, bătrâne, slabe, seci,
Ea aiurind lovește.

Colo și-nalță sur

Castelul lung și rece fantasticul lui mur.

L-a fulgerelor fugă se văd bolțile sparte,
Iluminate găuri pe generații moarte...
Ah, în fereastra veche apare-ades, ades,
Un înger, o femeie cu chip așa ales!
Dar cine-i ea? Ce vine, ce caută-n castel
Când marea își răstoarnă sufletul ei rebel
Și printre stânci de piatră se scutură de spume
Și mișcă-nfuriată a valurilor lume...

(Un chip s-arată în castel.)

Și-n noaptea care urlă cu surda ei ureche,
Privește ca o lună din zidurile veche?
E ca și când răsare în jur întunecată
De-a murilor colosuri, pin care se arată
Zugrăvind dulcea, trista, sura lor măreție.
Coboară din ruine căci mă închin eu, ție!
Din crengi de gânduri negre o floare se desprinde -
Primește-o: e iubirea-mi, și inima-mi și-o întinde.
Cobori din înălțime: te-ador, te rog, te invoc
Cu păru-n flori albastre, pe frunte-o stea de foc.
O, stai! o, vino scumpă, ca fruntea să-ți dezmiere
Și-n ochii mari albaștri ființa să mi-o pierd...
Te-ai dus! te-ai dus! o, mare, înghite-mă, mă sfarmă,
Îmi amăgește mintea cu-a valurilor larmă.

(Chipul dispare.)

(El se urcă în luntre și îi dă drumul pe mare.

Se-nsenină. S-aude glas de corn.)

REGELE SOMN

Răsună corn de aur și împlie noaptea clară
Cu chipuri rătăcite din lumea solitară
A codrilor... în câduri veniți, genii șagalnici,
Ce-acum împleți pământul cu sunetele jalnici,
Acum ascunși în umbră sau tupilați sub foaie,

Pișcați picioarele-albe a fetelor bălaie,
Și zimbrii zânei Dochii, pe frunți cu stemă mare,
Și voi, cai albi ai mării, cu coame de ninsoare...
Învie codru! Duhuri cu suflet de miresme,
Zburați prin crengi negre ca străvezie iezme,
Cu sunetul de pasuri s-aducă pasul numai,
Pe corpuri albe haină de diamantină brumă
Să scânteie în umbră, să spânzure feeric -

Treceți încet pin aer călcând pe întuneric.

(el se uită pe mare)

Din insule bogate sfâșiind apa, iese
O luntre cu vântrele ce spânzură, sumese.
Se leagănă visătorii copaci de chiparos
Cu frunza lor cea neagră uitându-se în jos,
În ape... Iar prin crengi de-un verde-adânc de jale
Se oglindă-n ap-albastră de aur portocale.
Și parcă glas de clopot înfiorează seara;
Pe-a stâncilor lungi colțuri apusul se coboară;
Stau aurite-n aer... și-a serei rumenire
Se-upleacă și-nroșește a mării încrețire...
Și insulele mândre și de dumbrăvi pline
Par sarcofage nalte plutind pe-unde senine,
Acoperite numai cu flori și cu poiene
Urieșești... Acuma se-nchid a serei gene,
Apele devin sure... și-n blânda lor cântare
Dispar ca sarcofage insulele în mare.

.....

Ce loc! Bătrâne stânci ridic-a lor schelete
De piatră, ce de valuri și vântu-s sfâșiate.
Un templu în ruină de apă înecat
Pe jumătate... Stâlpii și murul fărâmat
Stau în curând să cadă... Și în astă ruină
Pin scorburi de părete, în neagra vizuină,
Trăiește-acest călugăr... Apari, tu, lună-n cer
Și fă din vis viață, din umbre adevăr!

(luna apare)

UNDELE

(cântă)

Noi, undele crețe,

Venim, venim,

În stânci mărețe

Izbim, izbim.

Ș-a noastră suflare

E vânt! e vânt!

Dar naștem pe mare

Un cânt, un cânt.

DELFINUL

(se-arată din apă un tânăr frumos)

Ondină,

Cu ochi de albastră lumină,
Cu părul tău lung, un tezaur

De aur.

Tu, pradă

Cu piepții tăi dulci de zăpadă,
Te-oi prinde pe mare vreodată,

Șirată!

Atunce

Simți-vei duioasele munce,
Cu care-al meu suflet în flamă

Te cheamă.

ONDINA

Delfine,

Tu crainic al mării regine,
De-ai fi credincios, cu iubire,

Un mire;
Voioasă

Urmare-aș privirea-ți frumoasă,
Ți-aș da sânul alb de zăpadă

Ca pradă.

DELFINUL

Ondină,

Tu dulce copilă, o, vină,
Nu vezi că Delfinul tău moare

În mare?

ONDINA

Vedea-vom!

Să cânte Sirena ruga-vom,
De nu vei iubi-o - îmi fură

O gură!

Atunce

O undă în brațe-ți m-arunce,
Căci știu a iubi eu prea bine,

Delfine.
Ascultă!

De vreme-ndelungă și multă
În sufletul meu eu te-am strâns -

M-ai învins.

AMÂNDOI

Tu, ce ești zeilor suroră gemene,

Cu linul pas,

Nu are nimeni un cânt să semene

Cu al tău glas.

Spune-ne cântecul ce-n nopți lunatice

Adese-l cânti,

Când luna tremură prin ceți apatice,

Pin codri sfinți.

SIRENA

Vin iubite! Înconjura-voi
Cu-al meu braț al tău grumaz
Și lipi-voi a mea față
De-arzătorul tău obraz.

Vin, iubite, multe nume
Mângâioase îți păstrez,
Visul vieții mele este
Tu ferice să te vezi.

De ce-ntorci tu ochi-n laturi
De cuvântul meu gonit?
Nici visezi cât poți în lume
Tu să fii de fericit.

Zi și noapte stă la tine
Al meu gând nemângâiat,
Căci tot sufletu-mi te cere
Și în gând te chem încet.

Vino, vino, mult iubite,
Pe-al meu sân să te dezmiere
Și în ochii tăi cei negri
Eu privirea să mi-o pierd.

Să-mi pun gura la ureche
Și să-ți spun că te iubesc,
Că de drag ce-mi ești, copile,
Eu din ochi te prăpădesc.

(Ondina și-a lăsat visătoare capul pe spate, pe umărul lui Delfin,

care o sărută.)

REGELE SOMN

A mării unde-albastre alunecă-nspumate
Și fulgeră-n cadență... O, dulce voluptate
A nopților... Acuma văd luntrea de departe
Cum cu-al ei plisc în brazde pe unde le împarte.
Călugăru-i... În manta-i înfășurat visează,
Al valurilor zgomot tășnind îl salutează
Și lebede-argintoase pe planul mării-l trag,
- Pe frunte-i e-mpletită o ramură de fag.

Plutind cu repejune sub palida lumină
A lunii... pe-nmîirea a undelor senină
Se pare cum că este al mării Dumnezeu,

Blând îngânat de lebede în mândrul visul său.
Din insulele sfinte străbat cântări fericite,
Noroc și desperare le văd unite-aice...
Acum pe-un stan de piatră din luntre el coboară
Și barba lui cea albă pe piept se desfășoară,
Și-n două despicață de vânt e răscolită...

(S-aude glasul)

CĂLUGĂRULUI

(basso)

Răsari din a ta noapte, copilă mult iubită.

(intră în scenă)

E un străin aice... și ca mărgăritarul
E fața lui cea albă, de-argint îi e talarul,
Pe umerii de marmură aripi se desfac,
Pe fruntea lui, în păru-i, flori roșie de mac...
Cine ești tu, străine, cu negri ochi sub gene?

REGELE SOMN

Eu? Eu sunt fericirea vieții pământene.

CĂLUGĂRUL

Aicea nu ți-e locul, norocul eu nu-l caut,
A lumii glasuri multe și glasul tău eu n-aud...
Nu vezi tu, barba-mi albă și ochii mei... și gură
Abia urmează încă a gândului măsură.
Eu nu cred în nimica și nu cred blândeii guri
Ce-mi minte fericirea... Te du! Te du aiure!

REGELE SOMN

(zâmbind)

Tu spui... Privește-n juru-ți... lumea-i o feerie.

Te duc prin fericire și inima-ți n-o știe,
Dar vezi... nu vezi tu colo... apare-un chip d-omăt...
Cu glasu-i ea te cheamă încet... tot mai încet...
Auzi! Vântu-n ruine și undele se vaier,
De mâne diafane, nu vezi, duse prin aer,
Colo făclii de smoală, lumini de roșii tortii

Ce noaptea o pătează în trist lăcașul morții.
Adâncul întuneric îl taie, îl rărește,
Și fulgeră-n columne și bolțile roșește.
Acum, acum ea iarăși pin tremurânde facile
Coboară scări de piatră a uriașei racle...

CĂLUGĂRUL

(în extaz)

E albă! în întuneric văd chipul ei lucind
Ca pe o tablă neagră o umbră de argint.

(Regele Somn dispăre.)

Tu, taina nopții mele, tu, blond copil din ceruri,
Cu glasul tău ca glasul duioaselor misteruri,
Oh, vino, vino iarăși, ca să te strâng la piept,
Copil cu păr de aur, cu ochiul înțelept...
O, tu! Cum ești frumoasă, cum te cobori din stele,
Mizeria-mi s-o cauți și dorul vieții mele,
Un înger ești, un suflet ce-i rătăcit demult,
Al cărui glas de noapte eu noaptea îl ascult!
O, cine ești? Îmi spune, de ce mă prinzi în brațe,
De ce zâmbirea lină e-amor și e dulceață?
De ce cuvântul buzei e lamură de miere?
De ce-mi întinzi tu gura când sufletu-mi te cere?
Și sânul tău de marmură lași pradă gurii mele,
Și buclele-ți în valuri ca să mă joc cu ele?
O, vină a mea iubită! eu îngenunchi, mă-nchin,
Eu te ador cu moartea în suflet...

CHIPUL

Vin! eu vin.

Sufletu-mi în vecia-i atras de-a ta chemare,

Din noaptea neființei înfiorat apare...
Acolo el de veacuri, de îngeri salutat
Trecea - un basm palid - cu stele încoronat.
Dar auzi o rugă, o dulce rugă: a ta!
La al tău glas de jale lumina tremura;
Chiar Dumnezeu ce-adie în ceru-i înflorit
Ascultă blânda rugă, ce trece liniștit
Prin nopțile-nstelate - o muzică de vis
Ce inundă fața-i veche cu-n dureros surâs.
Și inima-i bătrână din nou o mai inspiră

De cugetă lumi nouă – cum cugetă o liră
Eternele-i armonii... Ş-acele cânturi pline
De-amor, de inspirare, le îndreptai la mine
Şi am urmat cântării... fiinţa mea apare
Ş-aruncă umbra-i tristă pe fruntea ta cea mare.
Gândirile-ţi măreţe în gândul meu cuprind,
La sufletu-ţi de flăcări eu sufletu-mi aprind...
Căci te iubesc... ce vrei tu? şi lacrima ta clară
Preface eterna-mi noapte în dulce zi de vară.
Şi glasu-ţi ce pătrunde în doliu până la cer
Îmi dă un trai... în dulcea-i durere, efemer...
O-ndelungeşte numai amorul tău cel sfânt,
Pe-a tale nopţi eu număr zilele-mi pe pământ...
A tale gânduri, visuri, dorinţe-s lumea mea,
Sunt umbră a cântării-ţi, o slabă umbr-abia,
O, mă iubeşte numai, te rog, cu fiinţa-ntreagă,
Precum o stea murindă la univers se roagă.

CĂLUGĂRUL

Când tu zâmbeşti eu tremur, când tu vorbeşti eu tac,
Eşti glas gândirii mele... gândirile-mi displac
De nu sunt ale tale... şi blestem a mea minte
Că nu e ca şi tine, senină şi cuminte...
Oh, vino! Vin' ş-acuma... surâde-mi, ah, surâde,
Vorbeşte-ncet... la vorba-ţi eu ochii-mi voi închide,
Căci nu pot deodată cuprinde-a ta frumseţe...
De-aud... nu pot să caut zâmbirea blândeii feţe,
De văd a ta cerească, armonic-arătare,

Urechea mea e surdă şi gura-mi glas nu are...
O, înger! stea din ceruri... nemaigândită! scumpă!
O! sufletul din pieptu-mi spre tine să se rumpă
Ar vrea... Dar cine eşti tu? o, mişcă a ta buză,
Eşti îngeru-mi de pază, eşti Dumnezeu, eşti muză?

CHIPUL

Nu cerceta zadarnic, nefericite... Taină
E frumuseţea vieţii-mi şi-a sufletului haină.
În taină e amoru-ţi... şi-n vecinic întuneric
Va rămânea fiinţa-mi pentru-al tău ochi himeric
Urmează-mă în luntrea ce dusă e de lebezi
Pe undele oceaniei, ce furtunoase, repezi,
Ne-or duce-n depărtare... N-auzi un jalnic ţipet?
Răsună lung din noaptea străvechiului Egipt.

(Ei intră-n luntre. Aceasta e trasă de lebede.

Călugărul șade țiind de mână Chipul, ce stă în picioare.)

REGELE SOMN

Nu știi cine e dânsa? - Un capăt e de ață,
Din sufletul naturii care ni dă viață;
În orice ființă este, deși nu știi, ascete.
Nu poți să ștergi viața cu-al gândului burete...
Renegă a ta viață, disprețuiește-o în piept...
Din raze se încheagă și-ți vine îndărăt.
Renunți la fericire? - dar ea-i un vecinic vis.
De fuge ziua - vine când ochii ți-ai închis.
Oricât te scuturi, oame, nu-ți poți ieși din piele,
Căci te fac jucăria zburdălniciei mele.
Acopere tu ziua cu-a gândului tău ceață -
Eu vecinic treaz, din visu-ți voi face o viață.

(Cortina cade. S-aude de departe cântând:)

Ondină

Cu ochii de dulce lumină,
Cu părul tău lung, un tezaur

De aur.